

INP- alternativt budsjettforslag 2025 -2028

Introduksjon

INP ser gode muligheter for å gi Sola kommune et godt og solid budsjett med enkle grep.

Sola kommune er i den heldige situasjonen at kommunen har en solid økonomi og har gode forutsetninger for å møte utfordringene som kommer med endring i demografien. Når regjeringen endelig responderte på de tydelige signalene som kom fra hele kommune-Norge så ble det endra bedre for Sola. De drøye 22 millionene som regjeringen tydelig kommuniserte skulle gå til skole og barnehage gir Sola en solid mulighet til å ta gode valg som det er god grunn til å tro vil påvirke demografien positivt i årene som kommer.

Sola kommune har penger til alle sine skoler, til de nødvendige investeringer i Helsehuset og bør ha penger til et tilfluktsrom i sammebygg.

Sola INP har valgt å gjøre noen grep som vil kreve nye politiske beslutninger. Noe som vil være nødvendig for å fortsette å ha en sunn kommuneøkonomi.

Tiltak i driftsbudsjettet med endringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Nye tiltak												
Utfasing av stillingskontroll	3 000	-2 695	305	3 000	-2 470	530	3 000	-2 239	761	3 000	-2 003	997
Kjøp av vektertjeneste til rådhuset	1 000	-1 000	0	1 000	-1 000	0	1 000	-1 000	0	1 000	-1 000	0
Finansiering av vektertjeneste til rådhuset	-100	100	0	-100	100	0	-100	100	0	-100	0	-100
Demografiutgifter	0	0	0	3 507	-3 507	0	11 317	-11 317	0	6 145	-6 145	0
Sum Kommunedirektør	3 900	-3 595	305	7 407	-6 877	530	15 217	-14 456	761	10 045	-9 148	897
Politisk vedtak												
Uforutsette ugifter	0	0	0	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 000	1 000
Sum Fagstab oppvekst	0	0	0	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 000	1 000

Sola INP 2025 -2028- Sola kommune

Nye tiltak												
Nedleggelse av Håland skole fra og med skoleåret 2025-2026	-3 300	3 300	0	-8 000	8 000	0	-8 000	8 000	0	-8 000	8 000	0
Søskenmoderasjon på tvers av barnehage og SFO avvikles	-3 300	3 300	0	-3 300	3 300	0	-3 300	3 300	0	-3 300	3 300	0
Omstilling - tilrettelegging av ordinært spesialpedagogisk tilbud	-3 000	3 000	0	-3 000	3 000	0	-3 000	3 000	0	-3 000	3 000	0
Omstilling i innføringstilbudet	-2 300	800	-1 500	-5 500	4 000	-1 500	-5 500	4 000	-1 500	-5 500	4 000	-1 500
Nedleggelse av Sola skole fra og med skoleåret 2025-2026	-2 100	2 100	0	-5 100	5 100	0	-5 100	5 100	0	-5 100	5 100	0
Styrking i skole går fra per klasse til per elev	-1 900	1 900	0	-4 500	4 500	0	-4 500	4 500	0	-4 500	4 500	0
Skolefrokost avvikles	-1 350	1 350	0	-1 350	1 350	0	-1 350	1 350	0	-1 350	1 350	0
Sum Skole og SFO	-17 250	15 750	-1 500	-30 750	29 250	-1 500	-30 750	29 250	-1 500	-30 750	29 250	-1 500
Nye tiltak												
Kompensasjon for ubunden tid til pedagoger	1 500	-1 500	0	3 000	-3 000	0	3 000	-3 000	0	3 000	-3 000	0
Sum Barnehager	1 500	-1 500	0	1 000	-3 000	-2 000	-1 000	-3 000	-4 000	-1 000	-3 000	-4 000
Politisk vedtak												
Uforutsette utgifter institusjon	0	0	0	0	1 007	1 007	0	4 909	4 909	0	2 573	2 573
Sum Institusjon	0	0	0	0	1 007	1 007	0	4 909	4 909	0	2 573	2 573
Politisk vedtak												
Seniorfellesskap	0	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uforutsette ugifter hjemmetjenester	0	0	0	0	1 000	1 000	0	4 907	4 907	0	2 572	2 572
Sum Hjemmetjenester	0	100	100	1 750	1 000	2 750	2 750	4 907	7 657	2 750	2 572	5 322
Endringer i tiltak fra vedtatt HØP												
Bygningsmessige tilpasninger; branntegninger og komplettering tilfluktsrom	-500	3 000	2 500	-500	0	-500	-1 000	0	-1 000	-1 000	0	-1 000
Politisk vedtak												
Prosjektering tilfluktsrom Helsekvartalet	0	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nye tiltak												
Etablering av brannkonsept	2 000	-500	1 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Sola INP 2025 -2028- Sola kommune

Reduserte FDV kostnader - riving Tjelta bhg	-1 200	1 200	0	-1 200	1 200	0	-1 200	1 200	0	-1 200	1 200	0
Sum Eiendom	300	3 800	4 100	-1 700	1 200	-500	-2 200	1 200	-1 000	-2 200	1 200	-1 000
Nye tiltak												
Plastinnsamling	0	0	0	2 200	-2 200	0	0	0	0	0	0	0
Sum Kommunalteknikk	0	0	0	2 200	-2 200	0	0	0	0	0	0	0
Sentrale poster												
Rammetilskudd	-670 000	-23 517	-693 517	-676 300	-23 517	-699 817	-687 300	-23 517	-710 817	-701 700	-23 517	-725 217
Renteutgifter	68 800	0	68 800	80 200	0	80 200	85 800	42	85 842	90 400	-2 902	87 498
Avdrag på lån	52 700	0	52 700	58 400	0	58 400	61 100	33	61 133	62 800	-2 115	60 685
Avsetninger til disposisjonsfond	0	8 962	8 962	0	1 637	1 637	0	0	0	0	4 087	4 087
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	-869	-869	0	0	0
Sum Sentrale poster	-548 500	-14 555	-563 055	-537 700	-21 880	-559 580	-540 400	-24 310	-564 711	-548 500	-24 447	-572 947
Totalsum endringer i driftsbudsjettet	-558 550	0	-558 550	-556 293	0	-556 293	-554 883	0	-554 884	-568 155	0	-568 155

Utfasing av stillingskontroll

Tiltaksbeskrivelse

Det ble innført midlertidig stillingskontroll i 2023 og rammen for kommunedirektøren ble redusert med 4,5 millioner kroner. Rammen ble styrket med 1,5 millioner kr i 2024 og dermed er budsjettreduksjon på 3 millioner kr ved inngangen til år 2025.

Midlertidig stillingskontroll gjaldt kun administrative- og lederstillinger på rådhuset. Beparelsene har skjedd gjennom å holde stillinger vakant samtidig som vi vurderte en annen oppgaveløsning mens stillingen var vakante. Vi har fått effekter av dette i løpet av de aktuelle årene og erfaringen tilsier at for enda større gevinster må vi fremover knytte ressurser til digitalisering. Tiltaket foreslås nå avvirket i henhold til intensjonen fra vedtatt HØP 2023-2026. Kommunedirektøren foreslår å bevilge 3 millioner kroner til utfasing av midlertidig stillingskontroll.

I tillegg ble det vedtatt i 2024 å redusere lønnsbudsjettet hos kommunedirektøren med stabene med 2 %. Intensjonen var at dette skulle tilbakeføres i 2025 da det ble vedtatt som midlertidig tiltak for år 2024 i HØP 24-27. Kommunedirektøren foreslår likevel at tiltak fra 2024 med å redusere lønnsbudsjettet med 2 % på administrative stillinger på rådhuset (som var midlertidig i 2024), gjøres om til en permanent innsparing fra og med år 2025, noe som tilsvarer en reduksjon på 2,8 millioner kr.

Kommunaldirektøren ser at det er utfordrende å forklare budsjettmetodikk på disse to tiltak.

Det vil si i praksis er at lønnsbudsjettet på administrative stillinger på rådhuset er redusert med 2,8 mill. Kommunedirektøren ser at dette er utfordrende å forklare budsjettmetodikk

Endringsbeskrivelse

Skal vi her gå for IKS?

Kjøp av vektertjeneste til rådhuset

Tiltaksbeskrivelse

Kommunedirektøren vil i 2025 vinne erfaring med bruk av vektertjenester for å øke trygghet og servicenivået for ansatte og besøkende på rådhuset. Samlet sett er tilbakemeldingene fra offentlige organisasjoner som har valgt å profesjonalisere foajeen, veldig gode. Ved å kombinere sikkerhet med en serviceorientert tilnærming, kan vektere bidra til en tryggere og en effektiv opplevelse for alle som besøker rådhuset. Saken har vært drøftet med tillitsvalgte som er positive til ordningen.

Vektertjeneste til rådhuset som anslås å koste en million kroner i 2025 og finansieres av fagstab samfunn med 20 %, organisasjonsavdelingen med 40 % og 10 % tas av kommunedirektørens budsjett. I tillegg er kommunedirektøren i dialog med NAV for undersøke mulighet at de bidrar med 30 % av finansieringen.

Kommunedirektøren vil legge frem en politisk sak om erfaringen fra dette innen 3. kvartal.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge 1 million kroner til formålet.

Endringsbeskrivelse

Her er det viktigere å bruke ressurser på å ha rett kompetanse ansatt i kommunen.

Finansiering av vektertjeneste til rådhuset

Tiltaksbeskrivelse

Vektertjeneste til rådhuset som anslås å koste 1 million kroner per år finansieres av fagstab samfunn med 20 prosent, NAV med 30 prosent og organisasjonsavdelingen med 40 prosent. Resterende 10 prosent tas av kommunedirektørens budsjett.

Demografiutgifter

Tiltaksbeskrivelse

Kommunedirektøren vet basert på erfaring at det i løpet av et budsjettår og en planperiode vil oppstå både uforutsette utgifter som følge av endringer i innbyggernes tjenestebehov. Årsakene kan være sammensatte, enkelte ganger er det avvik mellom befolkningsprognoser og faktiske folketall, mens i andre tilfeller blir behovene større enn forutsatt. Kommunedirektøren ønsker med dette tiltaket å synliggjøre at dynamikken i tjenestebehovet som følge av demografi er stor, og dermed avsette midler for å kunne håndtere behovene når de oppstår. Kommunedirektøren har imidlertid ikke funnet rom i budsjettet til å avsette demografiutgifter i 2025.

Kommunedirektøren foreslår å budsjettere med 3,5 millioner kroner i 2026, 11,3 millioner kroner i 2027 og 6,1 millioner kroner i 2028.

Endringsbeskrivelse

Hvorfor tredobles dette i år tre og halveres i år fire?

Omdisponert direkte til virksomhetene der en forventer økte driftsutgifter

Uforutsette ugifter

Endringsbeskrivelse

Overført fra kommunedirektørens demografipost

Nedleggelse av Håland skole fra og med skoleåret 2025-2026

Tiltaksbeskrivelse

Håland er en liten skole med synkende elevtall, og med ekstra kostnader som følge av språkdeling. Det er kapasitet til å ta imot alle elevene fra Håland på Dysjaland skole. Dersom skolen blir nedlagt, vil kommunedirektør undersøke mulighet til å leie bygget til andre. FDV-kostnader er på 1,6 millioner kroner per år og de er hensyntatt i den totale innsparingen foreslått i dette tiltaket. Nedleggelse i 2025 vil også fra 2026 frigjøre ressurser til å styrke tilbudet til og laget rundt elevene med store og vedvarende behov, samt styrke grunnressursene i klassene slik at elevene i Solaskolen stiller likere når ressursene per elev tildeles. En jevnere tildeling av ressurser per elev gjør flere lærere i stand til å være tettere på elevene og dette kan også redusere behov for spesialpedagogisk hjelp.

De største innsparingene kommer fra behov for færre lederressurser ved å flytte elever fra Håland til Dysjaland, og reduserte kostnader til språkdeling. Større elevgrunnlag per trinn medfører at man på grunn av språkdeling vil trenge færre ekstra klasser enn når elevgrunnlaget er fordelt på to skoler. Estimert kostnad for økning i skoleskyss er inkludert i beregningen.

Vurdering

Sola kommune forankrer sine tjenester i oppvekst og kultur i Barnekonvensjonen. Barnets beste-vurderinger skal gjøres i hver sak i tråd med opplæringsloven, barnehageloven og Grunnloven, blant andre. Når kommunedirektøren i HØP 2025 – 2028 foreslår større strukturelle endringer, i sak om skolestruktur som påvirker hvor barn skal få sitt skole- og barnehagetilbud, er barnets beste vurderinger særs viktige. Når kommunedirektøren forslår å legge ned to skoler, berøres 200 barn på Sola og Håland skole, samt barn på skolene elevene skal starte på. Det er ikke anledning til å vurdere hvert enkelt barns innspill i en omfattende strukturendring, men følgende overordnede barnets beste vurderinger er gjort, og vi mener forslaget ivaretar flest mulig barns beste i Sola kommune. Skjevdelingen i skolestrukturen gjør at elevplassene på Sola og Håland har vesentlig høyere kostnad enn på andre skoler:

	Ord. elever H24	Budsjett per elev - grunnskole
Håland	130	152 178
Sola	80	195 304
Sande	329	98 244
Haga	365	90 684
Storevarden	425	93 050

Vi ønsker at elevene skal være mer likestilte når det gjelder ressurser og at alle lærere skal ha forsvarlige rammer til å følge opp elever. Dersom den vesentlig høyere kostnaden og lærertetthet per elev på Sola og Håland og gav seg utslag i merkbart bedre psykososialt miljø og læringsresultater, kunne vi argumentert med at elever på Sola og Håland fikk et vesentlig dårligere tilbud ved nedleggelse, og således ikke til elevenes beste. Elevene har uttrykt at de ønsker å bli værende på Sola og Håland fordi de har godt miljø, er trygge på lærerne og trives. Noen synes det er skummelt å måtte skifte skole og de er redde for mobbing. Disse elevene opplever ikke på nåværende tidspunkt at nedlegging er til deres beste. Det er imidlertid ikke noe ved statistikken på de andre skolene i Sola som tilsier at elevene skal få et dårligere tilbud der enn de har i dag.

Thomas Nordahl, professor på Høgskolen i Innlandet, viser til at skolenedleggelse ofte oppleves smertefulle når de gjøres, men at elevene ikke vil tilbake til gammel modell når nedleggelsen har skjedd. I Sola kommune er avstandene små og ny skole ligger i kort avstand fra hjemmet, sammenlignet med kommuner i grisgrendte strøk som legges ned.

Nordahl viser også til at skolestørrelse på 300 – 500 er å foretrekke. Da har elevene mange de kan velge å være sammen med og fagmiljøene er større og kan gi mer tilpassede tilbud til det enkelte barns behov. Vi skal også sikre gode og trygge overganger for elevene gjennom felles aktiviteter og besøk mellom klasser/skoler, dersom skolene blir lagt ned.

Nordahl fremholder viktigheten av at et fagmiljø har bred kompetanse og fleksibilitet til å gi individuell tilrettelegging. En nedleggelse frigjør ca. 30 millioner fra og med 2026, som overføres til de gjenværende 8 skolene. Stortingsmelding *Tett på* legger en forventning om at alle elever skal inkluderes. Flere barn og foresatte trenger tett oppfølging fra skolen for å mestre fellesskapet. Å tilføre 30 millioner til de resterende 8 skolene, gjør det mulig å lærerne får bedre tid til å gjøre barnets beste-vurderinger for hvert enkelt barn, sammen med barn, foresatte og samarbeidsparter i det daglige. Når skolene blir mer ressursmessig likestilte, øker vi alle skolenes kapasitet til å gjøre gode vurderinger for hvert barn, følge opp hvert barn, samt dra veksler på bred fagkompetanse i kollegiet og støttetjenester. En generell barnets beste vurdering er at alle elever og lærere får bedre med ressurser til å møte individuelle behov. De økte rammene på hver skole, gjør også at det er større rom for å gjøre barnets beste vurdering i hver sak, samt innfri behovet barnet har. Sola kommune vil inkludere flere elever i

ordinær undervisning og denne omstillingen gjør dette mulig. Både enkeltelever og de fleste elever tjener på omstillingen, men i en overgang medfører den ubehag for elevene på de skolene som legges ned.

Kommunedirektøren foreslår å legge ned Håland skole fra og med høsten 2025, noe som medfører en innsparing på 3,3 millioner kr fra høsten 2025, med en helårseffekt på 8 millioner kroner fra og med 2026.

Endringsbeskrivelse

Kom 22 millioner ekstra fra regjeringen som regjeringen signaliserte skal til skole og barnehage.

Søskenmoderasjon på tvers av barnehage og SFO avvikles

Tiltaksbeskrivelse

Sola kommune gir søskenmoderasjon på SFO og på tvers av SFO og barnehage. Det gis 25 % søskenmoderasjon for det eldste barnet på SFO om man har søsken på SFO eller i barnehage.

Søskenmoderasjon på SFO er et lokalt politisk vedtak, og ikke lovpålagt.

Fra høsten 2024 blir det gratis kjernetid på tredje trinn på SFO, 12 timer i uken. I tillegg er det allerede innført gratis kjernetid på første og andre trinn. Makspris barnehage ble også redusert fra 3000 til 2000 fra høst 2024. Alt dette medfører at samtlige barnefamiliers utgiftsnivå reduseres dermed betraktelig og tiltaket anses derfor som et hensiktsmessig innsparingstiltak.

Av beløpet på 3,3 millioner, er ca. 1 million knyttet til private SFO'er.

Omstilling - tilrettelegging av ordinært spesialpedagogisk tilbud

Tiltaksbeskrivelse

Kommunedirektøren har startet et omstillingsarbeid der PPT og støttetjenester iverksetter spesialundervisning i tråd med Stortingsmelding 6, Tett på. Dette innebærer at flere elever får hjelp i klassen og at laget rundt eleven får opplæring i inkluderende praksis. Omstillingen er beregnet å medføre reduksjon i spesialpedagogisk undervisning på skolene, men mye av innsparingen det medfører er allerede realisert. Det er derfor avgjørende å sikre at omstilling som er foreslått, gjennom å legge ned skoler med små klasser, blir gjennomført. Ved å legge ned skoler med lave elevtall, vil lærerkraftene ved disse skolene overføres til andre skoler i kommunene og laget rundt elever styrkes. Kostnad knyttet til å drive små skoler hindrer i dag en jevnere og mer rettferdig fordeling av læringsressurser for alle elever i Sola kommune. Spesialundervisning kan derfor ikke reduseres ytterligere enn foreslått. Vi har elever med særlige behov som trenger bedre og mer forutsigbar oppfølging enn hva de kan få dersom vi ikke omstiller driften og dermed frigjør midler til å skape et forutsigbart og godt tilbud til elever med store og vedvarende behov. Omstillingen ved å legge ned små skoler, vil frigjøre 30 millioner som kan benyttes til å gi elever med store og vedvarende behov den støtten de trenger, i tillegg til at store klasser får bedre lærerdekning.

Kommunedirektøren foreslår en innsparing på 3 millioner kroner per år som følge av omorganisering av spesialundervisningstilbudet i kommunen, fra og med 2025.

Endringsbeskrivelse

Si noe i saksfremlegget at dette ikke skal knyttes opp mot små skoler.

Omstilling i innføringstilbudet

Tiltaksbeskrivelse

Kommunedirektøren vil samlokalisere kommunens innføringstilbud på Sola skole når Sola skole legges ned. Dersom Sola skole ikke legges ned, er det mer utfordrende å finne egnede lokaler for å samle innføringstilbudet og realisere innsparingene det medfører. Ytterligere innsparinger påregnes ved at voksenopplæringen også flyttes til Sola skole når skolen legges ned. Både bussforbindelse og lokaliteter er bedre på Sola skole enn de er på Stangelansenteret.

Stangelandsenteret har mye av sin virksomhet i brakker og har store vedlikeholdsetterslep. Ved å samle voksenopplæring og innføringstilbud får både voksne og barn tilgang på gode lokaler og viktigst av alt, et samlet og godt fagmiljø. Idag fremstår fagmiljøet som fragmentert med få synergieffekter.

Kommunedirektøren foreslår en reduksjon på 2,3 million kroner i 2025 som delårseffekt av reduksjonen, med videreføring på 5,5 millioner kroner fra og med 2026.

Endringsbeskrivelse

INP har sjekket og det finnes gode lokaler tilgjengelig i det private markedet. 800kvm er tilgjengelig for under 1 million per år.

Nedleggelse av Sola skole fra og med skoleåret 2025-2026

Tiltaksbeskrivelse

Kommunedirektøren foreslår å drifte nye Jåsund skole fra og med skoleåret 2027/28. Ved drift av ny skole vil etterspørselen etter skoleplass ved andre skoler falle ytterligere. Sola er en liten skole med synkende elevtall og smådriftsulempere. Forslaget om nedleggelse innebærer å bruke bygget til andre formål, slik at FDV-kostnader ikke er inkludert i innsparingen. Nedleggelse i 2025 vil også fra 2026 frigjøre ressurser til å styrke tilbudet til og laget rundt elevene med store og vedvarende behov, samt styrke grunnressursene i klassene slik at elevene i Solaskolen stiller likere når ressursene per elev tildeles. En jevnere tildeling av ressurser per elev gjør flere lærere i stand til å være tettere på elevene og dette kan også redusere behov for spesialpedagogisk hjelp.

Den beregnede innsparingen tar utgangspunkt i at man sparer lederressurser ved Sola skole, og at man sparer smådriftsulempene som skolen har blitt kompensert for i sin økonomiske ramme.

Vurdering

Sola kommune forankrer sine tjenester i oppvekst og kultur i Barnekonvensjonen. Barnets beste-vurderinger skal gjøres i hver sak i tråd med opplæringsloven, barnehageloven og Grunnloven, blant andre. Når kommunedirektøren i HØP 2025 – 2028 foreslår større strukturelle endringer, i sak om skolestruktur som påvirker hvor barn skal få sitt skole- og barnehagetilbud, er barnets beste vurderinger særs viktige. Når kommunedirektøren foreslår å legge ned to skoler, berøres 200 barn på Sola og Håland skole, samt barn på skolene elevene skal starte på. Det er ikke anledning til å vurdere hvert enkelt barns innspill i en omfattende strukturendring, men følgende overordnede barnets beste vurderinger er gjort, og vi mener forslaget ivaretar flest mulig barns beste i Sola kommune. Skjevdelingen i skolestrukturen gjør at elevplassene på Sola og Håland har vesentlig høyere kostnad enn på andre skoler:

	Ord. elever H24	Budsjett per elev - grunnskole
Håland	130	152 178
Sola	80	195 304
Sande	329	98 244
Haga	365	90 684
Storevarden	425	93 050

Vi ønsker at elevene skal være mer likestilte når det gjelder ressurser og at alle lærere skal ha forsvarlige rammer til å følge opp elever. Dersom den vesentlig høyere kostnaden og lærertetthet per elev på Sola og Håland gav seg utslag i merkbart bedre psykososialt miljø og læringsresultater, kunne vi argumentert med at elever på Sola og Håland fikk et vesentlig dårligere tilbud ved nedleggelse, og således ikke til elevenes beste. Elevene har uttrykt at de ønsker å bli værende på Sola og Håland fordi de har godt miljø, er trygge på lærerne og trives. Noen synes det er skummelt å måtte skifte skole og de er redde for mobbing. Disse elevene opplever ikke på nåværende tidspunkt at nedlegging er til deres beste. Det er imidlertid ikke noe ved statistikken på de andre skolene i Sola som tilsier at elevene skal få et dårligere tilbud enn de har i dag.

Thomas Nordahl, professor på Høgskolen i Innlandet, viser til at skolenedleggelse ofte oppleves smertefulle når de gjøres, men at elevene ikke vil tilbake til gammel modell når nedleggelsen har skjedd. I Sola kommune er avstandene små og ny skole ligger i kort avstand fra hjemmet, sammenlignet med kommuner i grisgrendte strøk som legges ned.

Nordahl viser også til at skolestørrelse på 300 – 500 er å foretrekke. Da har elevene mange de kan velge å være sammen med og fagmiljøene er større og kan gi mer tilpassede tilbud til det enkelte barns behov. Vi skal også sikre gode og trygge overganger for elevene gjennom felles aktiviteter og besøk mellom klasser/skoler, dersom skolene blir lagt ned.

Nordahl fremholder viktigheten av at et fagmiljø har bred kompetanse og fleksibilitet til å gi individuell tilrettelegging. En nedleggelse frigjør ca. 30 millioner fra og med 2026, som overføres til de gjenværende 8 skolene. Stortingsmelding *Tett på* legger en forventning om at alle elever skal inkluderes. Flere barn og foresatte trenger tett oppfølging fra skolen for å mestre fellesskapet. Å tilføre 30 millioner til de resterende 8 skolene, gjør det mulig å lærerne får bedre tid til å gjøre barnets beste-vurderinger for hvert enkelt barn, sammen med barn, foresatte og samarbeidsparter i det daglige. Når skolene blir mer ressursmessig likestilte, øker vi alle skolenes kapasitet til å gjøre gode vurderinger for hvert barn, følge opp hvert barn, samt dra veksler på bred fagkompetanse i kollegiet og støttetjenester. En generell barnets beste vurdering er at alle elever og lærere får bedre med ressurser til å møte individuelle behov. De økte rammene på hver skole, gjør også at det er større rom for å gjøre barnets beste vurdering i hver sak, samt innfri behovet barnet har. Sola kommune vil inkludere flere elever i ordinær undervisning og denne omstillingen gjør dette mulig. Både enkeltelever og de fleste elever tjener på omstillingen, men i en overgang medfører den ubehag for elevene på de skolene som legges ned.

Kommunedirektøren foreslår å legge ned Sola skole fra og med høsten 2025, noe som medfører en innsparing på 2,1 millioner kroner i 2025, med en helårseffekt på 5,1 millioner kroner fra og med 2026.

Endringsbeskrivelse

Det er kommet 22 friske millioner fra regjeringen som er signalisert ment til skole og barnehager

Styrking i skole går fra per klasse til per elev

Tiltaksbeskrivelse

Spesialundervisningen er under omstilling i skolen og har allerede gitt gode resultat både på kvalitet og kostnad. Spesialundervisning er vedtaksfestede timer knyttet til enkeltelever og styrking er generell tildeling til skolene for å styrke laget rundt elever og lærarere. Omstillingen i spesialundervisningen er mulig blant annet grunnet styrkingsressurser som gjør det mulig å hjelpe elever og lærere tidlig, slik at det eleven ikke utvikler behov for spesialundervisning på samme måte som når vedkommende ikke får hjelp tidlig nok. Deler av forventet innsparing knyttet til spesialundervisning er allerede realisert, men vi forventer ytterligere helårseffekt også i 2025.

Samtidig ser vi at vi ikke klarer å opprettholde styrkingsressursen på nivået den ligger på i dag, selv om styrkingsressurser er viktige for å klare omstillingen innen spesialundervisning i form av at tilgjengelige lærere kan sette inn tiltak umiddelbart når noen har vansker. Idag ligger styrkingsressursene med lik tildeling per klasse, uavhengig av klassestørrelsen. Hver klasse på 1.- 4.trinn har 8 timer styrking, mellomtrinn har 5 timer per klasse og ungdomstrinn har 4 timer. Det vil si at styrk per elev i dag er langt lavere i store klasser enn i små klasser. I små klasser har læreren allerede fordelene av at det er færre elever å legge til rette for. Av den grunn legges tildelingen av styrking på stor klasse til grunn for stykkprisfinansiering. Det innebærer at små klasser får redusert styrkingsressurs.

Kommunedirektøren foreslår å redusere skolenes økonomiske ramme med 1,9 millioner kroner i 2025, med helårseffekt på 4,5 millioner kroner fra og med 2026.

Skolefrokost avvikles

Tiltaksbeskrivelse

Kommunedirektøren foreslår å avvikle ordning med skolefrokost. Dette gir innsparing i form av lønnsmidler til den som organiserer og kjøper inn.

I en tid der vi må prioritere ansatt til laget omkring barnet, foreslår kommunedirektøren å fjerne skolefrokost. Det krever ressurser å organisere frokosten, og disse ressursene trenger vi til å støtte kjernevirksomhet i skolen

Kommunedirektøren foreslår en reduksjon på 1,5 millioner kroner.

Kompensasjon for ubunden tid til pedagoger

Tiltaksbeskrivelse

I 2017 ble pedagogbemanningen skjerpet til 50 prosent, noe som gjorde det sårbart når alle pedagoger har rett til 4 timer plantid per uke. Avdelinger hvor det er to pedagoger utløser en hel dag med plantid. Denne tiden kompenseres ikke i dag og dermed innfris ikke bemanningsnormen store deler av dagen. Pedagogbemanning er viktig for å ta i vare tidlig innsats.

Kommunedirektøren foreslår å styrke budsjettet med 1,5 millioner kroner i 2025, økende til helårseffekt på 3 millioner kroner fra 2026 og videre i perioden.

Endringsbeskrivelse

Det er ikke nødvendig å kompensere, da det allerede planlegges i dag.

Uforutsette utgifter institusjon

Endringsbeskrivelse

Omdisponert fra kommunedirektørens demografifond

Seniorfellesskap

Endringsbeskrivelse

Utrede effekten av å legge til rette for seniorefellesskap. Seniorfellesskap er privateide boliger der en setter en høy aldersgrense, gjerne 60 år eller eldre. Hensikten er å samle eldre mennesker nær hverandre i godt egnede boliger. For kommunen vil en da oppleve redusert tid på bilkjøring for hjemmetjenesten. Dette er et konsept som plasserer seg mellom eldre som bor spredt og Helsekvartalet. Dette vil en anta vil fremme fysisk og psykisk helse. Delvis gjennom at en hindrer ensomhet hos eldre.

Uforutsette ugifter hjemmetjenester

Endringsbeskrivelse

Tatt fra kommunedirektørens demografifond

Bygningsmessige tilpasninger; branntegninger og komplettering tilfluktsrom

Tiltaksbeskrivelse

Tiltaket består av å oppgradere / komplettere alle tilfluktsrommene for at de skal møte Sivilforsvarets minste krav.

Følgende tiltak er nødvendige:

- Komplettere manglende utstyr som skal vær i hvert tilfluktsrom

- Oppgradere pålagt skilting / plansjer
- Utføre nødvendige tiltak for at rommene er i henhold til krav

Det kan bli nødvendig å tilføre mer midler etter en kartlegging av de enkelte rommene.

Branntegninger og brannkonsept lå inne i dette tiltaket tidligere men er tatt ut i egen post derfor reduseres dette beløpet med 500.000.

Kommunedirektøren foreslår å redusere budsjettet med kr 500 000 i 2025/26, og 1 million kr i 2027/28.

Prosjektering tilfluktsrom Helsekvartalet

Endringsbeskrivelse

Mulighetstudie og prosjektering for tilfluktsrom under Helsekvartalet.

Etablering av brannkonsept

Tiltaksbeskrivelse

Eiendom har hatt arbeid knyttet til utarbeidelse av brannkonsept gjennom 2024, dette er en fortsettelse av dette arbeidet.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge 2 millioner kr i 2025.

Reduserte FDV kostnader - riving Tjelta bhg

Tiltaksbeskrivelse

Riving av Tjelta barnehage vil føre til reduserte driftskostnader for Eiendom, hovedsakelig i form av strøm og renholdskostnader.

Kommunedirektøren foreslår å redusere budsjettet med 1,2 millioner kr.

Endringsbeskrivelse

Vedtaket må reverseres slik at ungdommen før Høgeholen BHG, vi sparer da 30 millioner på å slippe å pusse opp Gamle Dysjaland skole.

Plastinnsamling

Tiltaksbeskrivelse

IVAR ettersorteringsanlegg på Forus er fremdeles under oppbygning. Det ble varslet i eiermøte at oppstart er utsatt til tidligst sent 2026. Det er derfor behov for å forlenge økte driftsmidler til plastinnsamling frem til anlegget er i drift. Tidligere årsbeløp forlenges.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge 2,2 millioner kroner i 2026.

Investeringer med endringer

Beløp i 1000

Investering	Godkjenningsvedtak	Innstilling	2025		2026		2027		2028		
			Endring	Mitt forslag	Endring	Mitt forslag	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	
Oppvekst og kultur											
Ny kommunal barnehage Myklebust	172000	29 000	0	29 000	95 000	0	95 000	140 000	-97 000	43 000	0
Datamaskiner/fornyng skoler	0	4 400	-3 520	880	3 700	-2 960	740	3 800	-3 040	760	3 800 -3 0
Oppgradering trådløse nettverk skoler	0	500	-250	250	300	-150	150	300	-150	150	300 -1
Allaktivitetshus på Tjelta	24100	23 069	-23 069	0	0	0	0	0	0	0	0
Flytting av Høgeholen BHG til Tjelta BHG	0	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0
Sum Oppvekst og kultur	196 100	56 969	-25 839	31 130	99 000	-3 110	95 890	144 100	-100 190	43 910	4 100 -3 1
Samfunnsutvikling											
Oppgradering av lekeplasser friområder	0	0	950	950	0	950	950	950	0	950	950
Tilfluktsrom	2500	2 500	0	2 500	0	2 500	2 500	0	2 500	2 500	0
Riving av Tjelta barnehage	3000	3 000	-3 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Samfunnsutvikling	5 500	5 500	-2 050	3 450	0	3 450	3 450	950	2 500	3 450	950

Sola INP 2025 -2028- Sola kommune

Finansiering og øvrige poster												
Kompensasjon for merverdiavgift	0	-138 415	5 289	-133 126	-148 238	-65	-148 303	-128 782	18 561	-110 221	-40 309	6
Bruk av lån	0	-411 227	0	-411 227	-340 076	-1 198	-341 274	-271 638	77 340	-194 298	-8 401	-1 2
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	22 600	22 600	0	923	923	0	1 789	1 789	0	3 8
Sum Finansiering og øvrige poster	-	-549 642	27 889	-521 753	-488 314	-340	-488 654	-400 420	97 690	-302 730	-48 709	3 1
Total sum endringer i investeringsbudsjettet	201600	-487 173	0	-487 173	-389 314	0	-389 314	-255 370	0	-255 370	-43 659	

Ny kommunal barnehage Myklebust

Tiltaksbeskrivelse

- **Vedtatt ramme i HØP 24-27: 140 millioner kroner.**
- **Forslag til ny ramme i HØP 25-28: 172 millioner kroner.**

Prosjektet er en videreføring av prosjekt vedtatt i HØP 24-27.

Oppstart av prosjekt med brukere, ARK og reguleringsplan i 2024. Per nå er bestillingen på en barnehage med 8 avdelinger. Fremdrift er avhengig av at detaljregulering blir gjennomført og godkjent slik at prosjektet kan gjennomføres innenfor planlagt tidsramme. Prosjektet må ses i sammenheng med ny barnehagestruktur jf K-sak 69/24. møte 03.10.2024.

Datamaskiner/fornyng skoler

Tiltaksbeskrivelse

Prosjektet har ingen avsatt ramme og har årlig bevilgning.

Prosjektet er en videreføring av prosjekt vedtatt i HØP 24-27.

Digitale ferdigheter er en av fem grunnleggende ferdigheter. For å møte sentrale krav i de nye læreplanene (Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020) og målsetningene i kommunens egen IKT-strategi for skolen, er det avgjørende at det investeres i digitale enheter.

I tillegg til midler for innkjøp av chromebooks til elever som begynner på 5. og 8. trinn høsten 2024, er det lagt inn midler til å skifte ut godt over 300 stasjonære chromebooks som brukes til de store interaktive touchskjermene som alle klasserom fikk installert i 2018 og 2019. Disse maskinene som kalles Chromebox, er svært viktige og utgjør en elektronisk tavle i alle klasserom i Solaskolen. Ved hjelp av disse maskinene som er koplet opp mot de store 86" touchskjermene, formidles kunnskap både gjennom video, presentasjoner, oppgaver og tavlenotater. Det er helt essensielt for undervisningen at disse fungerer godt og stabilt.

I 2025 er det lagt inn utskiftning av chromebooks samt dokkingstasjon for ansatte på de 3 rene ungdomsskolene. De to siste årene er det lagt inn midler kun for innkjøp til 5. og 8. trinn, derfor lavere beløp disse årene.

Elever på 1. - 4. trinn har ikke, i henhold til vedtatt IKT-strategi, personlige Chromebooks, men bruker maskiner som har vært brukt i 1:1 ordningen for 5.-10. trinn som delte maskiner i klassesett som oppbevares på skolen. Ved å gjenbruke utstyr som har vært brukt i 3 år på 5. - 10. trinn til elever på 1. - 4. trinn, utnyttes ressursene godt. Det er både en økonomisk og miljømessig bærekraftig løsning. Chromebooks som gjenbrukes på 1.-4. trinn er såpass fysisk slitt at det ikke vil tåle en ny runde hvor de blir brukt i en 1:1 ordning og tatt med hjem.

Alle beregninger er basert på framskrevne elevtall. Det vil alltid herske noe usikkerhet mht. prisutvikling i markedet fra budsjetteringstidspunktet til innkjøpet skal gjøres ca. 10 mnd fram i tid. Dette pga. valutasingninger, styrkning/svekkelse av kronekurs og andre forhold som påvirker markedet. Endringer her påvirker prisene på datautstyr direkte. Det er tatt høyde for en moderat prisstigning i tallene.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge 15,7 millioner kroner i perioden 25-28.

Oppgradering trådløse nettverk skoler

Tiltaksbeskrivelse

Prosjektet har ingen avsatt ramme og har årlig bevilgning.

Prosjektet er en videreføring av prosjekt vedtatt i HØP 24-27.

Skolene i Sola kommune er bygget ut med trådløse nett for omtrent 6-7 år siden. Digitalisering, flere mobile enheter og stort behov for nettbaserte tjenester krever god, rask og stabil nettilgang og behovet har bare økt de siste årene. Nåværende trådløse nett på skolene har utfordringer og fysiske begrensninger i forhold til kapasitet og dekning opp mot dagens behov. Flere bygg har også utfordringer med kabling som er utsatt for sabotasje og skader. Dette gir

påfølgende problemer og tapt undervisningstid for elever og lærere. Omdisponering av rom har ikke blitt fulgt opp med tilhørende utbygging av trådløst nett. Nyere bygg planlegges med høyere tetthet av WiFi aksesspunkter, med 1 sender per klasserom/arbeidsrom.

På skolene er det i dag totalt omtrent 270 klasserom, og omtrent 160 WiFi aksesspunkter. I tillegg kommer fellesarealer og kontorer. Standarden for det trådløse nettet på skolene må heves til det som benyttes i dag ved nybygg i kommunen for å kunne møte dagens behov.

Følgende aktiviteter inkluderes i dette arbeidet.

- Kartlegging og planlegging per skole
- Installere nytt utstyr for å innfri krav til dagens behov/standard
- Kabling

Kommunedirektøren foreslår å bevilge 1,4 millioner kroner til formålet i planperioden 25-28. Det er knyttet stor usikkerhet til beløpet siden det er avhengig av kartleggingen og kompleksiteten per bygg.

Allaktivitetshus på Tjelta

Tiltaksbeskrivelse

Foreslått ramme i HØP 25-28 er 24,1 millioner kroner.

Viser til [FS-sak 31/2024](#), [møte 16.04.2024](#). Det har kommet endringer på både lokasjon og utforming så langt i prosjektet, bygging har derfor ikke startet. Byggstart forventes tidlig i 2025, og er planlagt ferdig i 4. kvartal samme år.

Flytting av Høgeholen BHG til Tjelata BHG

Endringsbeskrivelse

Det gjøres nytt vedtak der Høgeholen bhg flyttes til Tjelata BHG. Høgeholen blir da et aktivitetshus for ungdommen etter at rodsituasjonen er løst. Det settes av en million til å fiske radon, og andre forberedende tiltak på infrastruktur i Tjelata og Høgeholen BHG slik at flyttingen kan gjennomføres.

Oppgradering av lekeplasser friområder

Tiltaksbeskrivelse

Prosjektet har ingen avsatt ramme og har årlig bevilgning.

Prosjektet er en videreføring av prosjekt vedtatt i HØP 24-27.

Etter vedtak i [F-sak 28/20 møte 24.03.2020](#), skal Sola kommune prioritere oppgradering av lekeplasser og nærmiljøanlegg der innbyggerne selv tar initiativ til gjennomføring av prosjektet med menneskelig og/eller økonomiske ressurser. Dette er i tråd med samskaping strategi, hvor innbyggernes og kommunes behov/ressurser samkjøres.

I forbindelse med denne saken ble det opprettet et skjema på kommunens hjemmeside hvor innbyggerne selv kunne melde inn behov, ønsker, og kapasitet. Denne satsingen vil på sikt gi et rikere uteområde, som innbyggerne kjenner eierskap til.

Tiltakene vil kunne gi spillemidler, men beløp er vanskelig å estimere.

Av hensyn til totale investeringskostnader for hele kommune foreslår kommunedirektøren å halvere tidligere årlig bevilgning fra HØP 24-27 samt IKKE bevilge i årene 2025 og 2026.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 950.000 i årene 2027 og 2028 i denne planperioden.

Tilfluktsrom

Tiltaksbeskrivelse

Foreslått ramme i HØP 25-28 er 2,5 millioner kroner

Oppgradering / vedlikehold av tilfluktsrom

Forskriften sier i § 34.

«Den som er ansvarlig for vedlikehold av tilfluktsrommet skal ved regelmessige inspeksjoner sørge for at tilfluktsrommet verneevne ikke forringes. Slitte eller defekte komponenter skal utbedres eller skiftes ut.»

Sola kommune har i dag 22 tilfluktsrom som er lokalisert i egne kommunens egne bygg. Disse tilfluktsrommene er fordelt på flere typer bygg. I tillegg kommer Fjellhallen som er et offentlig tilfluktsrom hvor kommunen har drifts og vedlikeholds ansvar.

- 8 stk i skolebygg.
- 2 stk i barnehager
- 2 stk i kirker
- 3 stk i helse bygg
- 2 stk i kulturbygg
- 1 stk i administrasjons bygg
- 4 stk i idretts anlegg.
- 1 stk offentlig i Fjellhallen.

Disse har til sammen en dekning for 3675 personer + 2000 (Fjellhallen)

Felles for alle disse tilfluktsrommene er manglende vedlikehold.

Det er også utført bygningsmessige tiltak som kan ha påvirket sikkerhets funksjonen av rommene.

Generelt for kommunens tilfluktsrom er et behov for oppgradering og vedlikehold.

Oppgradering / vedlikeholds behov:

1. Generelt Noen av rommene har fortsatt gammel type lysstoff rør som nå enten er forbudt eller det kan ikke skaffes nye rør. Disse må skiftes ut inne kort tid.

2. Det er et generelt behov for utskifting ventilasjons aggregatene inne kort tid. Årsaken til dette er at ABC filterne har en levetid på 30 - 40 år. Denne brukstiden er overskredet eller nærmer seg utgått. Det må derfor planlegges med utskifting.
3. Dører er ikke blitt sjekket eller vedlikeholdt. Pakninger for å holde rommene gass tette er i mange tilfeller defekte og må skiftes. En del dører er gjort umulige å sjekke og lukke på grunn av ombygginger / innbygginger.
4. Kontroll og utbedringer av gass slusene. Årsak er at det er foretatt boring gjennom vegger uten å montere gass og eksplosjons tette gjennomføringer.
5. Supplering og utskifting av pålagt utstyr ihht utstyrs liste for det enkelte tilfluktsrom. Fjellhallen må som eksempel suppleres med 84 feltsenger. En gjennomgående sak er at mye av det eksisterende utstyret er godt ut på dato, eller ødelagt på grunn av feil lagring.
6. Generelt for alle rom. Manglende plan for klargjøring, rydding og drift av rommene i en krise situasjon.
7. Manglende rutiner for anskaffelse av batterier til nødstrøms systemet.

Riving av Tjelta barnehage

Tiltaksbeskrivelse

Foreslått ramme i HØP 25-28 er 3 millioner kroner.

Driften av Tjelta barnehage er avviklet og bygget skal rives før omregulering og salg, forventes ferdig i 2025. Forventet salgsinntekt er lagt i 2027.

Verbalforslag

Skole- og barnehagestrukturen i Sola kommune

INP ønsker å holde fast ved dagens nærskoler. Verdien i nærskole strekker seg lenger enn tall i et budsjett og gjennomsnittspris per elev.

Nærskoler og barnehager handler om hvem en tiltrekker seg til kommunen. Barnefamilier i spredt bebyggelse har en tendens til å ha flere barn enn de som bor i fortettede områder. Noe som en må være bevisst på når en er på de utfordringer kommunen får mot 2040. Det er viktig å ta politiske grep som ikke forverrer denne utviklingen.

Sola INP har i sitt budsjett derfor lagt opp til følgende grep.

Reversere vedtaket om Høgeholen og Tjelta barnhager. Den totale kostnaden ved å bli stående uten et ungdomshus er betydelig i både penger og i sosial negativ utvikling. Ved å reversere vedtaket vil en frigi Høgeholen som et ypperlig ungdomshus, samtidig som en får en barnehage på Tjelta som kan ta unne den ønskede veksten i antall barn når Kvithei bygges ut. Sola INP har derfor tatt ut de over 20 millioner som foreløpig er satt av til å pusse opp Gamle Dysjaland. Disse frie midlene alene er nok til å ha videre drift på Håland og Sola skoler.

Voksenopplæringen sine innspill er ikke tatt hensyn til i vurderingene i det en opplever som en forhastet prosess.

Ved å beholde Håland Skole vil en unngå flere utfordringer innen logistikk og skjulte kostnader når Dysjaland skule skal pusses opp. Det er anslått i overkant av 80 millioner i kostnader for å oppgradere Dysjaland skule til forsvarlig stand. Det er en oppgradering som gjelder skolen slik den står i dag, og det er ikke tatt hensyn til merkostnadene økt elevtall etter en nedleggelse av Håland skole vil føre til. Kostnader en kan forvente å bli betydelige.

Det er flere forhold der det ikke tas hensyn til barnas beste ved å legge ned Sola og Håland skoler

Sola INP har i dette budsjettet gått inn for å utvikle Chromebooks i Solaskolen. dette begrunnes med at det er vanskelig til umulig å finne forskning som klarer å vise til økt læring ved hjelp av digitale flater. Et av de viktige formålene med skolen er at elevene skal kunne lese, forstå teksten de har lest og ha mattekunnskaper som forbereder dem på alt fra dagligliv til avanserte studier. Dessverre peker forskningen nesten entydig på at der digitale flater innføres så går læringen ned og den sosiale uren opp. For Sola INP er det feil å bruke millionbeløp hvert år for å ende opp med at elevene lærer mindre og får et mer urolig skolemiljø. Over 3 millioner spart hvert ensete år er slik vi ser det en fornuftig og god investering.

Tilfluktsrom

De siste års krig i Ukraina viser at en aldri kan ta fred for gitt. Norge bestemmer ikke over hva som skjer i våre naboland, eller i andre stater i verden. Norge har ikke annet valg sikkerhetspolitisk enn å alltid være forberedt på at stabiliteten iv redet fort kan endre seg. Da må vi ha en beredskap og en infrastruktur som gjør at en lett kan tilpasse seg og beskytte seg.

Sola INP har derfor økt bevilgningene til inspeksjon, vedlikehold og opprustning til tilfluktsrom i Sola kommune betydelig. I tillegg til å øke beredskapen så gir dette og økt mulighet for å ha lokaler tilgjengelige for små grupper. Tilfluktsrom som vedlikeholdes, oppdateres og brukes vil i fredstid ha samfunnsnytte ut over sitt formål i mer urolige tider. Disse rommene er derfor mer enn en utgiftspost.

Eldreomsorg

Sola INP har satt av en post til å utrede eldrekonsept. Dette er en boform som ligger et sted mellom det å bo hjemme uten tilsyn og det å bo på institusjon. Tanken ligger i at aldrende beboerne som bor i mer eller mindre uegnede boliger, og ellers i forhold til egen førlighet, kan flytte til egnede leiligheter i et slags «Senior Community» .

Disse leilighetene selges i det frie markedet og er fullt og helt privateid i form av sameie. Fordelen for kommunen ved å regulere for denne formen for boliger er å forebygge ensomhet blant enslige eldre, selvhjelp og at hjemmehjelp og lignende bistå flere brukere i på samme sted så forventes det betydelige effekter både økonomisk og sosialt.

Vedlegg

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Rammetilskudd	-670 000	-23 517	-693 517	-676 300	-23 517	-699 817	-687 300	-23 517	-710 817	-701 700	-23 517	-725 217

Sola INP 2025 -2028- Sola kommune

Inntekts- og formuesskatt	-1 523 000	0	-1 523 000	-1 548 300	0	-1 548 300	-1 565 800	0	-1 565 800	-1 582 500	0	-1 582 500
Andre generelle driftsinntekter	-73 400	0	-73 400	-62 100	0	-62 100	-55 000	0	-55 000	-48 800	0	-48 800
Sum generelle driftsinntekter	-2 266 400	-23 517	-2 289 917	-2 286 700	-23 517	-2 310 217	-2 308 100	-23 517	-2 331 617	-2 333 000	-23 517	-2 356 517
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	2 166 593	14 555	2 181 148	2 166 113	21 880	2 187 993	2 178 771	24 310	2 203 081	2 200 124	24 447	2 224 571
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter	2 166 593	14 555	2 181 148	2 166 113	21 880	2 187 993	2 178 771	24 310	2 203 081	2 200 124	24 447	2 224 571
Brutto driftsresultat	-99 807	-8 962	-108 769	-120 587	-1 637	-122 224	-129 329	793	-128 536	-132 876	930	-131 946
Renteinntekter	-34 879	0	-34 879	-28 779	0	-28 779	-25 479	0	-25 479	-25 479	0	-25 479
Utbytter	-68 200	0	-68 200	-71 200	0	-71 200	-74 700	0	-74 700	-78 200	0	-78 200
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	68 800	0	68 800	80 200	0	80 200	85 800	42	85 842	90 400	-2 902	87 498
Avdrag på lån	52 700	0	52 700	58 400	0	58 400	61 100	33	61 133	62 800	-2 115	60 685
Netto finansutgifter	18 421	0	18 421	38 621	0	38 621	46 721	76	46 797	49 521	-5 017	44 504
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-81 386	-8 962	-90 348	-81 966	-1 637	-83 603	-82 608	869	-81 739	-83 355	-4 087	-87 442
Overføring til investering	81 386	0	81 386	81 966	0	81 966	82 608	0	82 608	83 355	0	83 355
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	8 962	8 962	0	1 637	1 637	0	0	0	0	4 087	4 087
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	-869	-869	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	81 386	8 962	90 348	81 966	1 637	83 603	82 608	-869	81 739	83 355	4 087	87 442
Merforbruk/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Kommunedirektør	12 327	-3 595	8 732	15 834	-6 877	8 957	23 644	-14 456	9 188	18 472	-9 148	9 324

Sola INP 2025 -2028- Sola kommune

Organisasjonsavdeling	91 231	0	91 231	90 231	0	90 231	91 231	0	91 231	90 231	0	90 231
Økonomiavdeling	23 159	0	23 159	23 159	0	23 159	23 159	0	23 159	23 159	0	23 159
Fagstab oppvekst	12 944	0	12 944	12 944	1 500	14 444	12 944	1 500	14 444	12 944	1 000	13 944
Skole og SFO	461 621	15 750	477 371	450 071	29 250	479 321	455 571	29 250	484 821	460 371	29 250	489 621
Sola PPT	14 493	0	14 493	14 493	0	14 493	14 493	0	14 493	14 493	0	14 493
Barnehager	344 485	-1 500	342 985	340 985	-3 000	337 985	329 385	-3 000	326 385	328 685	-3 000	325 685
Styrket barnehagetilbud	32 941	0	32 941	32 941	0	32 941	32 941	0	32 941	32 941	0	32 941
Barnevern	56 388	0	56 388	56 788	0	56 788	56 788	0	56 788	56 788	0	56 788
Barn, ungdom og familietjenesten	31 998	0	31 998	31 998	0	31 998	31 998	0	31 998	31 998	0	31 998
Fagstab kultur	10 903	0	10 903	10 903	0	10 903	10 903	0	10 903	10 903	0	10 903
Fritid	14 828	0	14 828	14 828	0	14 828	14 828	0	14 828	14 828	0	14 828
Sola bibliotek	7 420	0	7 420	7 420	0	7 420	7 420	0	7 420	7 320	0	7 320
Sola kulturskole	11 152	0	11 152	11 152	0	11 152	11 152	0	11 152	11 152	0	11 152
Fagstab levekår	-22 773	0	-22 773	-21 423	0	-21 423	-20 623	0	-20 623	-19 823	0	-19 823
Institusjon	196 571	0	196 571	196 571	1 007	197 578	196 571	4 909	201 480	220 571	2 573	223 144
Hjemmetjenester	108 667	100	108 767	110 417	1 000	111 417	111 417	4 907	116 324	111 417	2 572	113 989
TKK (Tjeneste- og koordineringskontoret)	54 163	0	54 163	53 413	0	53 413	52 663	0	52 663	52 663	0	52 663
Legetjenester	39 914	0	39 914	42 814	0	42 814	45 814	0	45 814	47 414	0	47 414
Miljøtjenesten	143 767	0	143 767	145 767	0	145 767	148 267	0	148 267	148 267	0	148 267
Enhet for mestring	81 605	0	81 605	81 605	0	81 605	82 605	0	82 605	83 605	0	83 605
NAV Sola (sosiale tjenester)	115 375	0	115 375	99 275	0	99 275	92 275	0	92 275	86 275	0	86 275
Fysio-/ergoterapi	20 868	0	20 868	20 918	0	20 918	20 918	0	20 918	20 918	0	20 918
Fagstab samfunnsutvikling	9 036	0	9 036	8 036	0	8 036	8 036	0	8 036	8 036	0	8 036
Eiendom	133 075	3 800	136 875	139 914	1 200	141 114	152 051	1 200	153 251	164 182	1 200	165 382
Kommunalteknikk	18 378	0	18 378	24 610	-2 200	22 410	22 410	0	22 410	22 410	0	22 410
Areal	15 713	0	15 713	15 493	0	15 493	15 423	0	15 423	15 423	0	15 423
Fordelte utgifter og avskrivninger	157 910	0	157 910	169 704	0	169 704	169 235	0	169 235	159 229	0	159 229
Skatt/rammetilsk. og finansransaksjoner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Herav:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avskrivninger	32 145	0	32 145	35 327	0	35 327	35 327	0	35 327	35 327	0	35 327
Netto renteutgifter og -inntekter	-579	0	-579	-579	0	-579	-579	0	-579	-579	0	-579
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	2 166 593	14 555	2 181 148	2 166 113	21 880	2 187 993	2 178 771	24 310	2 203 081	2 200 124	24 447	2 224 571

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

Sola INP 2025 -2028- Sola kommune

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Investeringer i varige driftsmidler	763 714	-27 889	735 825	794 400	340	794 740	694 500	-97 690	596 810	223 650	-3 190	220 460
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4 651	0	4 651	4 651	0	4 651	4 651	0	4 651	4 651	0	4 651
Sum investeringsutgifter	768 365	-27 889	740 476	799 051	340	799 391	699 151	-97 690	601 461	228 301	-3 190	225 111
Kompensasjon for merverdiavgift	-138 415	5 289	-133 126	-148 238	-65	-148 303	-128 782	18 561	-110 221	-40 309	606	-39 702
Tilskudd fra andre	-25 790	0	-25 790	-41 534	0	-41 534	-111 196	0	-111 196	-27 000	0	-27 000
Salg av varige driftsmidler	-99 310	0	-99 310	-175 000	0	-175 000	-92 690	0	-92 690	-57 000	0	-57 000
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-12 237	0	-12 237	-12 237	0	-12 237	-12 237	0	-12 237	-12 237	0	-12 237
Bruk av lån	-411 227	0	-411 227	-340 076	-1 198	-341 274	-271 638	77 340	-194 298	-8 401	-1 226	-9 626
Sum investeringsinntekter	-686 979	5 289	-681 690	-717 085	-1 263	-718 348	-616 543	95 901	-520 642	-144 946	-620	-145 566
Videreutlån	100 000	0	100 000	100 000	0	100 000	100 000	0	100 000	100 000	0	100 000
Bruk av lån til videreutlån	-100 000	0	-100 000	-100 000	0	-100 000	-100 000	0	-100 000	-100 000	0	-
Avdrag på lån til videreutlån	15 000	0	15 000	15 000	0	15 000	15 000	0	15 000	15 000	0	15 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-15 000	0	-15 000	-15 000	0	-15 000	-15 000	0	-15 000	-15 000	0	-15 000
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-81 386	0	-81 386	-81 966	0	-81 966	-82 608	0	-82 608	-83 355	0	-83 355
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	22 600	22 600	0	923	923	0	1 789	1 789	0	3 810	3 810
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-81 386	22 600	-58 786	-81 966	923	-81 043	-82 608	1 789	-80 819	-83 355	3 810	-79 545
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

Investeringer

Beløp i 1000

Kommunedirektør med sentrale staber	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag

Sola INP 2025 -2028- Sola kommune

Oppgradering til Visma Enterprise Plus	882	0	882	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Datasjø - samarbeid med Stavanger kommune	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000
Bytte ut gamle PCer	1 200	0	1 200	1 200	0	1 200	1 200	0	1 200	1 200	0	1 200
IKT-investering strategisk	3 500	0	3 500	3 500	0	3 500	3 500	0	3 500	1 500	0	1 500
Oppgradering av organisasjonsstruktur i fagsystemmer	1 000	0	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Kommunedirektør med sentrale staber	7 582	0	7 582	5 700	0	5 700	5 700	0	5 700	3 700	0	3 700

Oppvekst og kultur

Flytting av Høgeholen BHG til Tjelta BHG	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jåsund ny skole (skolebruksplan)	104 999	0	104 999	280 000	0	280 000	205 000	0	205 000	0	0	0
Skolebruksplan, Grannes skole, tilbakeføring klasserom/uteareal	7 000	0	7 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skolebruksplan, Kjerrberget ungdomsskole (trinn 1)	4 500	0	4 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ny kommunal barnehage - erstatning for Røyneberg	50 637	0	50 637	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ny kommunal barnehage Myklebust	29 000	0	29 000	95 000	0	95 000	140 000	-97 000	43 000	0	0	0
Datamaskiner/fornyng skoler	4 400	-3 520	880	3 700	-2 960	740	3 800	-3 040	760	3 800	-3 040	760
Oppgradering av uteområde skoler	0	0	0	6 000	0	6 000	6 000	0	6 000	6 000	0	6 000
Oppgradering trådløse nettverk skoler	500	-250	250	300	-150	150	300	-150	150	300	-150	150
Oppgradering av alle scenetrek i hovedsalen – kulturhuset	50	0	50	14 900	0	14 900	0	0	0	0	0	0
Allaktivitetshus på Tjelta	23 069	-23 069	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar skoler	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000
Ombygging Sande SFO	3 300	0	3 300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgradering av Dysjaland skole	40 000	0	40 000	45 000	0	45 000	0	0	0	0	0	0
Oppgradering av Haga skole	25 000	0	25 000	25 000	0	25 000	0	0	0	0	0	0
Nytt nødannelegg Sola kulturhus	400	0	400	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgradering/rehabilitering Snøde bhg	3 000	0	3 000	4 000	0	4 000	0	0	0	0	0	0
Sum Oppvekst og kultur	296 855	-25 839	271 016	474 900	-3 110	471 790	356 100	-100 190	255 910	11 100	-3 190	7 910

Levekår

Samlebevilgning formål levekår	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000
Kjøp av gjennomgangseiligheter boligsosial handlingsplan (BSHP)	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000
Velferdsteknologi Levekår	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000
8 boliger med base, Lensmannskroken	21 809	0	21 809	23 000	0	23 000	0	0	0	0	0	0

Sola INP 2025 -2028- Sola kommune

Midlertidig base Kleppvegen 6	6 000	0	6 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sandestubben nytt bygg 12 plasser	24 500	0	24 500	54 500	0	54 500	0	0	0	0	0	0
Kleppvegen omsorgsboliger	8 000	0	8 000	45 000	0	45 000	63 000	0	63 000	0	0	0
Utbygging trådløse nett og møteromløsninger	100	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vaskemaskin hjelpemiddellageret	500	0	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Helsekvartalet	12 000	0	12 000	16 500	0	16 500	220 000	0	220 000	170 000	0	170 000
Hjelpemiddelsentralen - tilpassing av leide lokaler hos RANSO	2 000	0	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Havvegen 63	2 000	0	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Solskjerming Soltun sykehjem	2 300	0	2 300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Levekår	91 209	0	91 209	151 000	0	151 000	295 000	0	295 000	182 000	0	182 000
Samfunnsutvikling												
ENØK-tiltak kommunale bygg	7 000	0	7 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vann Vigdelsv./Ølberg havnev./Ølbergv.	5 470	0	5 470	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IVARs nye hovedvannledning	1 000	0	1 000	7 500	0	7 500	0	0	0	0	0	0
PA002 Joa	4 500	0	4 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nye beholdere til hageavfall	1 580	0	1 580	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VA40 Grotnes nord	1 600	0	1 600	0	0	0	14 000	0	14 000	0	0	0
VA42 Grotnes sør	10 450	0	10 450	3 000	0	3 000	0	0	0	0	0	0
Sola arena, infrastruktur	47 900	0	47 900	47 900	0	47 900	0	0	0	0	0	0
VA178 Ljosheimkroken	5 300	0	5 300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VA Påskhusvegen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 500	0	2 500
Sanering Skadbergbakken 18-38	0	0	0	2 500	0	2 500	2 500	0	2 500	0	0	0
Utskiftning av biler og maskiner på drift VVAR	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500
Utskiftning gatelys, standardheving	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500
Fortau Påskhusvegen	0	0	0	0	0	0	1 500	0	1 500	0	0	0
Adkomstvei Ljosheimkroken	1 950	0	1 950	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Forskuttering Bymiljøpakken, trafikkisikringsmidler	21 500	0	21 500	20 800	0	20 800	0	0	0	0	0	0
Rehabilitering vei - Varabergvegen / Skadbergvegen – Skadberg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7 750	0	7 750
Ny Solahall med varmtvannsbasseng	179 448	0	179 448	54 000	0	54 000	0	0	0	0	0	0
Trafikksikkerhet, kommunale veier	800	0	800	800	0	800	800	0	800	800	0	800
Gravlund oppgradering av driftsbygninger	5 800	0	5 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nytt garderobeanlegg Åsenhallen	16 000	0	16 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilpassing av Energivegen 7 til	6 500	0	6 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Sola INP 2025 -2028- Sola kommune

driftstasjon												
Akustikk tiltak Fjellhall i Tananger	2 100	0	2 100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Turveg Hafrsfjord - Sørnes	2 000	0	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Turveg Hafrsfjord - Joa	945	0	945	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgradering av lekeplasser friområder	0	950	950	0	950	950	950	0	950	950	0	950
Robotklippere	150	0	150	150	0	150	150	0	150	150	0	150
Samlebehov maskiner og utstyr	700	0	700	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000
Solskjerming	200	0	200	200	0	200	0	0	0	0	0	0
Nye bossdunker og avfallsbrønn i friområder	300	0	300	150	0	150	0	0	0	0	0	0
Hafrsfjord tursti	4 500	0	4 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Adgangskontroll	2 500	0	2 500	2 500	0	2 500	2 500	0	2 500	2 500	0	2 500
Oppgradering til LED, alle kirkebygg	200	0	200	200	0	200	200	0	200	200	0	200
Oppgradering av vannanlegg	2 000	0	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VA Grannessletta ifbm ny hovedvannledning IVAR	1 500	0	1 500	6 000	0	6 000	0	0	0	0	0	0
Adgangskontroll vann- og avløpsanlegg	1 500	0	1 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ENØK tiltak gatelys	3 000	0	3 000	3 000	0	3 000	3 000	0	3 000	3 000	0	3 000
Dysjalandshallen stupefasiliteter	2 700	0	2 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utbedringer ifbm tilsyn på Tananger Sv.hall	4 000	0	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rehabilitering trykkøkingsstasjon vann	0	0	0	0	0	0	2 000	0	2 000	0	0	0
Rehabilitering PA stasjon (A)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 000	0	2 000
Rehabilitering PA stasjon (B)	0	0	0	2 000	0	2 000	0	0	0	0	0	0
Oppgradering av SD-anlegg for vann og avløp	300	0	300	2 000	0	2 000	0	0	0	0	0	0
Oppgradering ledninger etter innlekk(spillvann)	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500
Oppgradering av ledninger etter vannlekkasje	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500
Datasikkerhet- vannverket	1 500	0	1 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sanering Tornefjellvegen (Tilskudd A)	1 000	0	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgradering av gatelystmaster	2 700	0	2 700	2 700	0	2 700	2 700	0	2 700	0	0	0
Tilfluktsrom	2 500	0	2 500	0	2 500	2 500	0	2 500	2 500	0	0	0
Oppgradering/rehabilitering Tananger stadion	1 000	0	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Riving av Tjelta barnehage	3 000	-3 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Minnelund og urnevegg – Tananger kirkegård	2 800	0	2 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Sola INP 2025 -2028- Sola kommune

Sørnes kirke – murarbeid vestvegg og klokketårn	2 175	0	2 175	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppdatering av utrangert AV utstyr	0	0	0	400	0	400	400	0	400	0	0	0	0
Sum Samfunnsutvikling	368 068	-2 050	366 018	162 800	3 450	166 250	37 700	2 500	40 200	26 850	0	26 850	0

Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Innstilling	2025 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2026 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2027 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2028 Endring	Mitt forslag
--	-------------	-----------------	--------------	-------------	-----------------	--------------	-------------	-----------------	--------------	-------------	-----------------	--------------

Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Innstilling	2025 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2026 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2027 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2028 Endring	Mitt forslag
Egnkapitalinnskudd KLP (årsbev.)	4 651	0	4 651	4 651	0	4 651	4 651	0	4 651	4 651	0	4 651
Sum Investeringer	4 651	0	4 651	4 651	0	4 651	4 651	0	4 651	4 651	0	4 651

Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Innstilling	2025 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2026 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2027 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2028 Endring	Mitt forslag
--	-------------	-----------------	--------------	-------------	-----------------	--------------	-------------	-----------------	--------------	-------------	-----------------	--------------